

POSTANOWIENIE

Dnia 21 grudnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z powództwa Z. R. reprezentanta grupy złożonej z: J. R., Z. R., "G." spółki z o.o. w W., R. G., W. spółki jawnej I. W., J. i K. B. w S., W. J., "H." spółki z o.o. w S., R. M., M. R., W. S., P. T., J. K., „A.” sp. jawnej w M., B. spółki z o.o. w S. przeciwko Skarbowi Państwa - Państwowemu Gospodarstwu Wodnemu Wody Polskie w W. (poprzednio Skarbowi Państwa - Dyrektorowi Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w K.) i Województwu (...)
o ustalenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 21 grudnia 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej Skarbu Państwa - Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w W. (poprzednio Skarb Państwa Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w K.),
oraz skargi kasacyjnej strony pozwanej Województwa (...)
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 7 września 2020 r., sygn. akt I ACa (...)

**odmawia przyjęcia do rozpoznania obu skarg kasacyjnych
i zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz strony powodowej
kwotę 12.500,00 (dwanaście tysięcy pięćset) zł tytułem zwrotu
kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżący pozwany Skarb Państwa – P. oparł wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na pierwszej spośród wymienionych przesłanek. Natomiast skarżący pozwane Województwo (...) - na czwartej.

Przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć charakter uniwersalny, co oznacza, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych, podobnych spraw. Chodzi przy tym o problem, którego wyjaśnienie jest konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) i także w związku z podstawą prawną zaskarżonego wyroku (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13 oraz z dnia 3 lutego 2012 r. I UK 271/11 - nie publ.). Konieczne jest przytoczenie argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skarżący powinien nie tylko wskazać przepis prawa (materialnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07 oraz z dnia 9 lutego 2011 r., III SK 41/10 - nie publ.).

Skarżący pozwany Skarb Państwa – P. przedstawioną problematykę ujął w pytaniu: „Czy w razie śmierci członka grupy w toku postępowania grupowego postępowanie to ulega zawieszeniu do czasu zgłoszenia się lub wskazania jego spadkobierców w trybie przewidzianym w przepisach art. 174 § 1 pkt 1 k.p.c. i 180

§ 1 pkt 1 k.p.c. w zw. z art. 24 ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., czy też zmarłego członka grupy wyłącza się ze składu grupy, co pozostaje bez wpływu na przebieg postępowania grupowego?”.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera argumentacji jurydycznej wskazującej na występowanie odmiennych ocen przedstawionego problemu oraz na to, że przepisy dotyczące tej kwestii nie doczekały się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Nie jest rolą Sądu Najwyższego domyślanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2008 r., sygn. akt II UK 38/08, nie publ. i z dnia 14 grudnia 2004 r., sygn. akt II CZ 142/04, nie publ.).

Wpada zauważyć, że w orzecznictwie wskazywano, iż "odpowiedniość" stosowania art. 174 § 1 pkt 1 k.p.c. w stosunku do członka grupy, nie będącego formalnie stroną procesową, musi uwzględniać cele ustawy oraz wynikające z niej odrębności. Te natomiast prowadzą do konkluzji, iż przepis ten w przypadku członka grupy nie znajduje zastosowania - w tym przypadku nie jest dopuszczalna sukcesja procesowa i wstąpienie w miejsce zmarłego jego następcy prawnego (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 6 września 2017 r., sygn. akt I ACz 1231/17, nie publ.; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 24 kwietnia 2018 r., sygn. akt I ACa 1012/17, nie publ.).

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury, odwołanie się do przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wymaga przedstawienia, w czym wyraża się "oczywista zasadność" skargi oraz argumentacji wykazującej, że istotnie skarga jest oczywiście uzasadniona. Chodzi tu o wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Celem sformułowania powyższej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest wykazanie oczywistego naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacji, w której naruszenie to

spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, nie publ.).

Treść uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przekonuje o jej oczywistej zasadności. Okoliczności wskazane przez skarżącego – Województwo (...), nie usprawiedliwiają takiej oceny zaskarżonego orzeczenia. Sąd Najwyższy nie dopatrywał się rażącego naruszenia powołanych przepisów, widocznego *prima facie*. Brak jest jakichkolwiek podstaw, aby twierdzić, że w niniejszej sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa.

Dodatkowo, wobec tego, że skarżący – województwo (...) kwestionuje ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd drugiej instancji co do bycia przez pozwaną trwałym zarządcą wału przeciwpowodziowego, należy przypomnieć, że - stosownie do art. 398³ § 3 k.p.c. - podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów.

Jedynie na marginesie należy przypomnieć, że z obowiązku wynikającego z art. 378 § 1 k.p.c. nie wynika konieczność osobnego omówienia przez sąd w uzasadnieniu orzeczenia każdego argumentu podniesionego w apelacji. Za wystarczające należy uznać odniesienie się do sformułowanych w apelacji zarzutów i wniosków w sposób wskazujący na to, że zostały one przez sąd drugiej instancji w całości rozważone, przed wydaniem orzeczenia (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 października 2020 r., sygn. akt V CSK 215/20, nie publ.).

Ponadto, wbrew twierdzeniom skarżącego Województwa, Sąd jako pozwanego nie oznaczył Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej tylko Skarb Państwa – P. w W..

Mając na uwadze powyższe nie można uznać, że przesłanki przyjęcia obu skarg kasacyjnych do rozpoznania zostały w sposób właściwy wykazane.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).